

Atodiad B – ‘Fersiynau glân’ o’r Rheolau Sefydlog perthnasol sy’n cynnwys yr holl newidiadau arfaethedig ac sy’n adlewyrchu unrhyw benderfyniadau a wnaed yng nghyfarfodydd 2 a 9 Tachwedd.

DS Mae’r materion sydd eto i’w trafod wedi’u hamlygu’n felyn.

RHEOL SEFYDLOG 7 – Busnes yn y Cyfarfodydd Llawn

Cyfarfodydd Llawn

- 7.1. Rhaid i gyfarfodydd llawn y Cynulliad gael eu cynnal yn gyhoeddus a rhaid caniatáu mynediad ar gyfer darlledu yn unol â’r trefniadau y bydd y Comisiwn yn cytuno arnynt o bryd i’w gilydd.
- 7.2 Rhaid i’r Cynulliad gyfarfod yn llawn yn unol â Rheolau Sefydlog 6 a 7.
- 7.3 Os na fydd cyfarfod wedi’i amserlennu ar gyfer dyddiad neu amser penodol, caiff y Llywydd, ar gais Prif Weinidog Cymru, gynnull y Cynulliad i ystyried mater sydd o bwys cyhoeddus brys.
- 7.4 Cyn belled ag y bo’n rhesymol ymarferol, rhaid trefnu bod unrhyw ddogfen a ddarperir ar gyfer busnes yr ymdrinnir ag ef yn y cyfarfodydd llawn ar gael yn gyhoeddus.
- 7.5 Rhaid trefnu bod unrhyw ddogfennau y cyfeirir atynt yn Rheol Sefydlog 7.4 ar gael i Ysgrifennydd Gwladol Cymru ar yr un pryd ag y byddant ar gael i’r Aelodau.
- 7.5A Rhaid i gyfarfodydd llawn fel arfer:
 - (i) cael eu cynnal ar ddydd Mawrth a dydd Mercher a dechrau am 1.30pm;
 - (ii) ystyried busnes y llywodraeth yn gyntaf.

Cyfarfodydd Llawn yn dilyn Etholiad Cynulliad

- 7.5B Rhaid cynnal y cyfarfod llawn gyntaf ar ôl etholiad Cynulliad ar adeg a bennir gan y Llywydd, ar ôl iddo ymgynghori â’r grwpiau gwleidyddol, (neu os yw’r Llywydd yn anfodlon gweithredu neu os nad oes modd iddo wneud, rhaid i’r Clerc bennu’r amser), a hynny yn unol ag adran 3 neu 5 o’r Ddeddf.
- 7.5C Rhaid i’r cyfarfodydd llawn dilynol fod ar ddyddiad ac ar amser a bennir gan y Llywydd, ar ôl iddo ymgynghori â’r grwpiau gwleidyddol, hyd nes y cyfarfod gyntaf y gwnaed datganiad a chyhoeddiad busnes yn ei gylch o dan Reol Sefydlog 6.3.
- 7.5D Rhaid i’r Clerc hysbysu pob Aelod o ddyddiad ac amser y cyfarfodydd llawn a drefnwyd o dan Reolau Sefydlog 7.5B a 7.5C o leiaf 24 awr cyn y cyfarfod.

7.5E Yr unig fusnes sydd i'w ystyried mewn cyfarfodydd llawn a drefnwyd o dan Reolau Sefydlog 7.5B a 7.5C yw:

(i) unrhyw fusnes o dan Reol Sefydlog 7.15;

(ii) unrhyw fusnes arall y mae'r Cynulliad yn cytuno arno drwy benderfyniad.

7.5F Nid yw Rheolau Sefydlog 6.4 a 6.5 yn gymwys i gyfarfodydd llawn a drefnwyd o dan Reolau Sefydlog 7.5B a 7.5C.

7.5G Ni fydd y cyfnodau hysbysu a geir yn Rheolau Sefydlog 7.18 a 7.19 ar gyfer cyflwyno cynigion a gwelliannau yn gymwys i unrhyw gynigion a gyflwynwyd ar gyfer busnes yr ymdrinnir ag ef mewn cyfarfodydd llawn a drefnwyd o dan Reol Sefydlog 7.5B neu 7.5C, nac i unrhyw welliannau a gyflwynwyd i'r fath gynigion.

Trefn Busnes y Cyfarfodydd Llawn

7.14 Rhaid i fusnes gael ei alw gan y Llywydd a rhaid ymdrin ag ef yn y drefn y mae'n ymddangos ar agenda'r cyfarfod llawn, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 7.15.

7.14A Os daw'r trafodion ar eitem o fusnes i ben cyn diwedd yr amser a ddyrannwyd ar ei chyfer, rhaid ymdrin â'r busnes nesaf (os oes busnes nesaf).

7.15 Mae'r categorïau o fusnes y caniateir ymdrin â hwy mewn cyfarfod llawn heb hysbysiad, gyda chytundeb y Llywydd, yn cynnwys:

(i)A datganiadau gan y Llywydd, aelod o'r llywodraeth neu'r Comisiwn ynghylch unrhyw fater o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn;

(ii)A cyflwyno Aelodau newydd;

(iii)A teyrngedau coffa i gyn-Aelodau ac eraill;

(iv)A etholiadau, enwebiadau neu benodiadau gan y Cynulliad;

(v)A datganiadau personol;

(vi)A unrhyw ddatl frys a gynigir gan Aelod o dan Reol Sefydlog 7.58;

(vii)A cynigion trefniadol o dan Reol Sefydlog 7.25;

(viii)A pwyntiau trefn sy'n ymwneud â chynnwys busnes; a

(ix)A unrhyw faterion eraill sy'n briodol ym marn y Llywydd.

7.16 Caiff y Llywydd wneud unrhyw drefniadau angenrheidiol i addasu'r amserlen ar gyfer busnes ar y diwrnod hwnnw (gan gynnwys ymestyn hyd yr eisteddiad) er mwyn hwyluso'r modd o gynnal busnes yn effeithiol.

7.16A O dan unrhyw amgylchiadau pan fydd y Llywydd yn credu bod hynny'n briodol, caiff y Llywydd ohirio'r trafodion heb gynnal pleidlais ar unrhyw gynnig, neu caiff ohirio'r trafodion am gyfnod penodedig.

Cynigion

7.17 Rhaid i'r busnes yn y cyfarfodydd llawn fynd yn ei flaen ar sail y cynigion a wneir, ac eithrio'r canlynol:

- (i) datganiadau;
- (ii) cyflwyno Aelodau newydd;
- (iii) teyrngedau coffa i gyn-Aelodau ac eraill;
- (iv) cwestiynau llafar;
- (v) unrhyw ddadleuon brys o dan Reol Sefydlog 7.58; a
- (vi) pan fydd Aelod yn cynnig pwnc ar gyfer Dadl Fer o dan Reol Sefydlog 7.64.

7.18 Ac eithrio pan fydd Rheolau Sefydlog yn darparu fel arall:

- (i) rhaid i gynnig gael ei gyflwyno o leiaf bum diwrnod gwaith cyn ei drafod;
- (ii) caniateir i gynnig gael ei wneud gan unrhyw Aelod; a
- (iii) rhaid i gynnig gael ei gyflwyno yn unol â Rheol Sefydlog 29.

7.18A Caiff unrhyw Aelod ychwanegu ei enw i gynnig drwy hysbysu'r Clerc ar unrhyw adeg hyd at ddiwedd y diwrnod gwaith cyn bod y cynnig i gael ei ystyried yn y cyfarfod llawn.

7.19 Ac eithrio pan fydd y Rheolau Sefydlog yn darparu fel arall:

- (i) caniateir i welliannau gael eu cynnig i unrhyw gynnig a rhaid iddynt gael eu cyflwyno o leiaf dri diwrnod gwaith cyn bod y cynnig i gael ei drafod; a
- (ii) caniateir i unrhyw Aelod ychwanegu ei enw i welliant drwy hysbysu'r Clerc ar unrhyw adeg hyd at ddiwedd y diwrnod gwaith cyn y mae i fod i gael ei ystyried yn y cyfarfod llawn.

7.19A Caiff y Llywydd:

- (i) grwpio gwelliannau cysylltiedig, a'i gwneud yn ofynnol iddynt gael eu cynnig fel grŵp;

- (ii) penderfynu ym mha drefn yr ymdrinnir â gwelliannau sy'n codi yn yr un lle yn y cynnig; a
 - (iii) gwrthod dethol gwelliant pan fydd o'r farn bod y dull priodol o gynnal busnes yn ei gwneud yn briodol gwrthod.
- 7.20 Caiff y Llywydd gynnig bod cynigion yn cael eu trafod gyda'i gilydd, ond os bydd unrhyw Aelod yn gwrthwynebu'r cynnig, rhaid i'r cynigion gael eu trafod ar wahân.
- 7.21 Ni chaniateir cyflwyno cynnig neu welliant sy'n cyfeirio at unrhyw ddogfen oni bai bod y ddogfen ar gael i bob Aelod.
- 7.22 Os yw'n ymddangos i'r Llywydd fod cynnig neu welliant wedi'i gyflwyno yn groes i ofynion Rheol Sefydlog 7.21, rhaid i'r Llywydd beidio â chaniatáu iddo gael ei drafod hyd nes y trefnwyd bod y ddogfen ar gael i bob Aelod a hyd nes y bydd unrhyw amser pellach y mae'r Llywydd yn barnu ei fod yn briodol wedi mynd heibio.
- 7.22A Caniateir i gynnig neu welliant sydd wedi'i gynnig gael ei dynnu'n ôl drwy gytundeb unfrydol y Cynulliad yn unig.

7.22B Caiff y Llywydd, ar ôl ymgynghori â'r Pwyllgor Busnes, gynnal balot i bennu enw'r Aelod neu'r Aelodau, ac eithrio aelod o'r llywodraeth, y gellir dyrannu amser iddo/iddyt ar gyfer trafod cynnig a gyflwynwyd yn ei enw/eu henw.

Cynigion Trefniadol

- 7.23 Mae cynigion trefniadol yn cymryd blaenoriaeth dros fusnes arall, ac nid yw darpariaethau Rheol Sefydlog 7.18 sy'n ymwneud â'r cyfnod hysbysu ar gyfer cyflwyno cynigion yn gymwys.
- 7.24 Caiff y Llywydd ganiatáu i Aelod siarad yn fyr o blaid unrhyw gynnig trefniadol, ac i Aelod arall siarad yn fyr yn ei erbyn, ac yna rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig.
- 7.25 Caniateir i'r materion canlynol gael eu cynnig mewn cynigion trefniadol:
- (i) gohirio eitem o fusnes yn unol â Rheol Sefydlog 7.26;
 - (ii) cyfeirio mater at bwyllgor;
 - (iii) dod â dadl i ben yn unol â Rheol Sefydlog 7.27;
 - (iv) ymestyn yr amser a ddyrannwyd ar gyfer eitem o fusnes, yn unol â Rheol Sefydlog 7.28;
 - (v) gohirio eitem o fusnes yn unol â Rheol Sefydlog 7.29; a
 - (vi) unrhyw faterion eraill sy'n briodol ym marn y Llywydd.
- 7.26 Caniateir i gynnig i atal eitem o fusnes gael ei wneud gan y canlynol:

Atodiad B

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth.

Os derbynnir y cynnig, rhaid i'r Llywydd drefnu i addasu'r amserlen busnes fel y gwêl yn dda.

7.27 Ar unrhyw adeg ar ôl i gynnig neu welliant gael ei wneud, caiff Aelod gynnig y dylid pleidleisio arno ar unwaith; ond rhaid i'r Llywydd beidio â chynnal pleidlais ar y cynnig hwnnw oni fydd o leiaf ddeg Aelod yn mynegi eu cefnogaeth ac os yw'r Llywydd yn fodlon na fyddai gwneud hynny yn camddefnyddio gweithdrefnau'r Cynulliad nac yn amharu ar hawliau lleiafrifoedd yn y Cynulliad.

7.28 Caniateir i gynnig i ymestyn yr amser a ddyrennir i eitem o fusnes yn ôl cyfnod penodedig gael ei wneud gan y canlynol:

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth.

Os derbynnir y cynnig, bernir bod y cyfan o'r diwrnod busnes wedi'i ymestyn yn ôl y cyfnod penodedig o amser.

7.29 Caniateir i gynnig i ohirio eitem o fusnes (naill ai tan ddiwrnod penodedig neu tan ddiwrnod sydd heb ei enwi) gael ei wneud gan y canlynol:

- (i) yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes;
- (ii) Aelod arall a enwebir i'r Llywydd ymlaen llaw gan yr Aelod sy'n gyfrifol am yr eitem o fusnes; neu
- (iii) yn achos busnes y llywodraeth, aelod o'r llywodraeth.

Penderfynu ar Gynigion a Gwelliannau

7.30A Yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 6.8(ii), ar ddiwedd trafodion ar eitem o fusnes, rhaid i'r Llywydd wahodd y Cynulliad i dderbyn y cynnig neu'r gwelliant. Os bydd unrhyw Aelod yn gwrthwynebu, rhaid cynnal pleidlais wedi'i chofnodi yn unol â Rheol Sefydlog 7.36 a chaniateir ei gohirio tan amser a bennwyd o dan Reol Sefydlog 6.8(i). Os na fydd Aelod yn gwrthwynebu, bernir bod y Cynulliad wedi derbyn y cynnig neu'r gwelliant.

7.31 Ar yr adeg (neu'r adegau) a bennwyd o dan Reol Sefydlog 6.8, rhaid i'r Llywydd dorri ar draws y busnes a gwahodd y Cynulliad i bleidleisio ar

- unrhyw gwestiynau y mae eu hangen er mwyn cwblhau'r busnes a ohiriwyd o dan Reol Sefydlog 7.30A neu unrhyw fusnes y mae Rheol Sefydlog 6.8(ii) yn gymwys iddo.
- 7.32 Os bydd y Llywydd yn torri ar draws y busnes ar adeg benodedig o dan Reol Sefydlog 7.31, nid yw'r amser a gymerir i bleidleisio ar y cwestiynau angenrheidiol ar yr adeg benodedig honno yn cyfrif yn erbyn yr amser a ddyrannwyd ar gyfer y busnes y torrwyd ar ei draws.
- 7.33A At ddibenion pleidleisio, caiff y Llywydd gynnig y caiff pleidleisiau ar gynigion neu welliannau eu grwpio a'u bod yn destun un bleidlais. Os bydd Aelod yn gwrthwynebu, rhaid cynnal pleidlais ar bob cynnig a gwelliant ar wahân.
- 7.34 Rhaid i'r Aelodau fwrw eu pleidlais yn unigol ac yn bersonol (ond nid yw'n ofynnol iddynt bleidleisio).
- 7.35A Os bydd deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i benderfyniad neu gynnig gael ei basio drwy bleidlais lle na fydd nifer yr Aelodau Cynulliad sy'n pleidleisio o'i blaidd yn llai na dwy ran o dair o gyfanswm y seddau, rhaid cynnal pleidlais wedi'i chofnodi.
- 7.36 Yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 7.35, rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar gynnig neu ar welliant trwy gyfrwng electronig; neu yn niffyg hynny, naill ai:
- (i) os bydd y Llywydd yn penderfynu felly, trwy godi dwylo, ar yr amod na fydd mwy na dau Aelod yn gwrthwynebu penderfyniad y Llywydd; neu
 - (ii) trwy alw cofrestr yr Aelodau, yn nhrefn yr wyddor.
- 7.37 Pan fydd o leiaf dri Aelod, cyn i bleidlais gael ei chynnal, yn gofyn am hynny, rhaid canu'r gloch. Os oes pleidleisiau i'w cynnal y naill yn union ar ôl y llall, ni fydd angen canu'r gloch fwy nag unwaith. Bum munud ar ôl i'r gloch ddechrau canu, rhaid cynnal y bleidlais neu'r pleidleisiau.
- 7.37A Os bydd pob eitem o fusnes ar gyfer y diwrnod wedi dod i ben cyn yr amser a bennwyd o dan Reol Sefydlog 6.8 a gohiriwyd eitemau tan y cyfnod pleidleisio, rhaid canu'r gloch (oni fydd y Llywydd yn fodlon bod pob Aelod yn bresennol). Bum munud ar ôl i'r gloch ddechrau canu, rhaid cynnal y bleidlais neu'r pleidleisiau.
- 7.38 Ni fydd pleidlais yn ddilys oni fydd o leiaf ddeg Aelod yn cymryd rhan. Os bydd llai na deg Aelod yn cymryd rhan, rhaid cadw'r busnes hwnnw tan y cyfarfod llawn nesaf (a rhaid i'r Llywydd drefnu i addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda) a rhaid i'r Cynulliad symud ymlaen i'r eitem nesaf o fusnes.
- 7.39 Wrth benderfynu ar nifer yr Aelodau sy'n cymryd rhan mewn pleidlais, rhaid cymryd bod y rhai sy'n nodi eu bod yn ymatal yn cymryd rhan.

- 7.40 Rhaid cynnwys enwau'r Aelodau sy'n pleidleisio, gan gynnwys y rhai sy'n nodi eu bod yn ymatal, yn y cofnod o drafodion y cyfarfodydd llawn.
- 7.41 Rhaid trefnu bod adroddiad ar y bleidlais ar gael cyn gynted ag y gellir ar ôl i'r bleidlais gael ei chynnal.

Datganiadau

7.41A Caniateir i ddatganiadau gael eu gwneud gan:

- (i) y Llywydd,
- (i) aelod o'r llywodraeth;
- (ii) aelod o'r Comisiwn ynghylch unrhyw fater sy'n dod o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn;
- (iii) unrhyw Aelod arall, pan fydd pwnc y datganiad yn ymwneud â swyddogaeth y Cynulliad y mae'r Aelod yn gyfrifol amdani, gyda chytundeb y Llywydd.

7.41B Caiff y Llywydd ganiatáu i gwestiynau gael eu gofyn i Aelod sy'n gwneud y datganiad, yn ddarostyngedig i Reol Sefydlog 7.45.

Datganiadau Personol

- 7.44 Caiff y Llywydd ganiatáu i Aelod wneud datganiad personol, yn sgîl hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd.
- 7.45 Rhaid i ddatganiad personol fod yn fyr ac yn ffeithiol a rhaid iddo beidio â bod yn destun dadl.

Cwestiynau Llafar

- 7.46 Caiff yr Aelodau gyflwyno cwestiynau llafar i Brif Weinidog Cymru, i bob un o Weinidogion Cymru neu i'r Cwnsler Cyffredinol am unrhyw faterion sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Gweinidog neu'r Cwnsler (ac eithrio mai dim ond cwestiynau llafar am faterion sy'n ymwneud â'i gyfrifoldebau (os oes rhai) heblaw am fusnes y llywodraeth y caniateir eu cyflwyno i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth).
- 7.47 Caiff yr Aelodau gyflwyno cwestiynau llafar i'r Comisiwn am unrhyw fater sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Comisiwn.
- 7.48 Rhaid trefnu bod amser ar gael yn y cyfarfodydd llawn er mwyn:
- (i) i Brif Weinidog Cymru ateb cwestiynau llafar unwaith ym mhob wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn;
 - (ii) i bob un o Weinidogion Cymru a'r Cwnsler Cyffredinol ateb cwestiynau llafar ynglŷn â'u cyfrifoldebau, o leiaf unwaith ym mhob pedair wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn (ac eithrio

mai dim ond os oes ganddo gyfrifoldebau am faterion heblaw busnes y llywodraeth y caniateir i'r Gweinidog sy'n gyfrifol am fusnes y llywodraeth ateb cwestiynau o dan Reol Sefydlog 7.48(ii)); a

- (iii) i'r Comisiwn ateb cwestiynau llafar o leiaf unwaith ym mhob pedair wythnos y bydd y Cynulliad yn cynnal cyfarfod llawn.

7.49 Ar gais Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol, caiff un o Ddirprwy Weinidogion Cymru ateb unrhyw gwestiwn llafar am unrhyw fater y mae'n cynorthwyo Prif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol (yn ôl fel y digwydd) ynglŷn ag ef.

7.50 Os nad yw'n rhesymol ymarferol i Brif Weinidog Cymru, un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol ateb cwestiynau llafar ar ddiwrnod pan fyddai'n gwneud hynny fel rheol, caiff un arall o Weinidogion Cymru ateb y cwestiynau hynny, ar ôl hysbysu'r Llywydd ymlaen llaw.

7.51 Rhaid i gwestiynau gael eu cyflwyno o leiaf bump ond heb fod yn fwy na deg diwrnod gwaith cyn eu bod i gael eu hateb.

7.52A Rhaid i'r Llywydd gynnal balot i ddethol enwau'r Aelodau hynny a gaiff gyflwyno cwestiynau yn unol â Rheol Sefydlog 7.54.

7.52B Rhaid cynnal balot o dan Reol Sefydlog 7.52A o leiaf un diwrnod gwaith cyn y diwrnod cyntaf y caniateir cyflwyno cwestiynau.

7.53 Caiff pob Aelod gynnwys ei enw dim mwy na dwywaith yn y balot o dan Reol Sefydlog 7.52A ar gyfer un o Weinidogion Cymru neu'r Cwnsler Cyffredinol (neu, yn achos cwestiynau i Brif Weinidog Cymru neu'r Comisiwn, dim mwy nag unwaith).

7.54 Rhaid penderfynu ar drefn cwestiynau llafar fel a ganlyn:

- (i) yn achos cwestiynau a dderbynnir cyn yr amser cau y cytunir arno gan y Pwyllgor Busnes ar y diwrnod cyntaf y caniateir iddynt gael eu cyflwyno, drwy hapddull;
- (ii) yn achos cwestiynau a dderbynnir ar ôl yr amser cau y cytunir arno gan y Pwyllgor Busnes ar y diwrnod cyntaf y caniateir iddynt gael eu cyflwyno, yn y drefn y deuant i law.

7.55 Rhaid i'r Llywydd alw ar yr Aelod sy'n gofyn y cwestiwn i ofyn cwestiwn llafar atodol ac wedyn caiff alw ar Aelodau eraill i ofyn cwestiynau llafar atodol cysylltiedig.

7.56 Ar ddiwedd y cyfnod a ddyrennir ar gyfer cwestiynau llafar neu ar unrhyw adeg arall y penderfynir arno gan y Llywydd, caiff y Llywydd alw ar Aelod i ofyn cwestiwn na roddwyd hysbysiad amdano o dan Reol Sefydlog 7.51:

- (i) os yw'r Llywydd a'r aelod o'r llywodraeth o dan sylw, neu'r Comisiwn, yn ôl fel y digwydd, wedi cael o leiaf ddwy awr o rybudd ymlaen llaw cyn bod y cwestiwn i gael ei ofyn; a
- (ii) os yw'r Llywydd yn fodlon bod y cwestiwn yn un o bwys cyhoeddus brys.

7.56A Os bydd y Llywydd wedi cael rhybudd ymlaen llaw fod cais am gwestiwn brys o dan Reol Sefydlog 7.56 yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, caiff y swyddogaeth a ddyrennir i'r Llywydd yn 7.56(ii) ei dyrannu i'r Dirprwy Lywydd.

7.57 Pan na chyrhaeddir unrhyw gwestiwn llafar, rhaid i'r Aelod gael ateb ysgrifenedig ar yr un diwrnod. Rhaid i'r ateb ysgrifenedig gael ei gyhoeddi yn y cofnod o drafodion y cyfarfod llawn.

Dadleuon Brys

7.58 Mewn unrhyw gyfarfod llawn, caiff Aelod gynnig mewn araith heb fod yn fwy na thair munud y dylai'r Cynulliad ystyried mater penodol, ar yr amod:

- (i) bod yr Aelod wedi hysbysu'r Llywydd ei fod yn dymuno gwneud hynny ac wedi'i hysbysu am y mater o leiaf awr cyn dechrau'r cyfarfod;
- (ii) os nad yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r llywodraeth sydd wedi rhoi'r hysbysiad, fod y Llywydd wedi rhoi cyfle i aelod o'r llywodraeth gyflwyno sylwadau iddo neu iddi am y mater yn breifat;
- (iii) os yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r Comisiwn sydd wedi rhoi'r hysbysiad, fod y Dirprwy Lywydd wedi rhoi cyfle i'r Comisiwn gyflwyno sylwadau iddo neu iddi am y mater yn breifat; a
- (iv) bod y Llywydd (neu'r Dirprwy Lywydd os bydd y ddadl yn dod o dan Reol Sefydlog 7.58(iii)) yn fodlon bod y mater yn un o bwys cyhoeddus brys, a'i fod wedi hysbysu'r Aelod (ac, os oes angen hynny, yr aelod o'r llywodraeth neu'r Comisiwn, fel y bo'n briodol) yn unol â hynny.

7.59 Os nad yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r llywodraeth sy'n gwneud y cynnig, rhaid i'r Llywydd ganiatáu i aelod o'r llywodraeth ateb mewn araith heb fod yn fwy na thair munud. Rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig ar unwaith ar ôl iddo gael ei wneud neu, os bydd aelod o'r llywodraeth yn ateb, ar ôl yr ateb hwnnw. Os bydd y Cynulliad yn penderfynu ystyried y mater, rhaid iddo wneud hynny yn y cyfarfod hwnnw neu (os bydd y Llywydd yn penderfynu hynny) yn y cyfarfod yn union ar ei ôl, a rhaid i'r Llywydd drefnu i addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda.

7.60 Os yw'r mater yn ymwneud â swyddogaethau'r Comisiwn, os Aelod heblaw aelod o'r Comisiwn sy'n gwneud y cynnig, rhaid i'r Llywydd ganiatáu i aelod o'r Comisiwn ateb mewn araith heb fod yn fwy na thair munud. Rhaid i'r Llywydd gynnal pleidlais ar y cynnig ar unwaith ar ôl iddo gael ei wneud neu, os bydd aelod o'r Comisiwn yn ateb, ar ôl yr ateb hwnnw. Os bydd y Cynulliad yn penderfynu ystyried y mater, rhaid iddo wneud hynny yn y cyfarfod hwnnw neu (os bydd y Llywydd yn penderfynu hynny) yn y cyfarfod yn union ar ei ôl, a rhaid i'r Llywydd drefnu i addasu'r amserlen ar gyfer busnes fel y gwêl yn dda.

Dadleuon Byr

7.64 Rhaid i'r Llywydd gynnal balot i benderfynu ar enw'r Aelod neu'r Aelodau, heblaw aelod o'r llywodraeth, sy'n cael cynnig pwnc ar gyfer Dadl Fer.

7.65 Rhaid i'r Aelod sydd wedi llwyddo yn y balot hysbysu'r Llywydd am y pwnc o leiaf bum diwrnod gwaith cyn y mae i fod i gael ei drafod.

7.66 Yn y ddadl:

- (i) caiff yr Aelod a lwyddodd yn y balot siarad;
- (ii) caiff aelod o'r llywodraeth (neu, os yw'r mater o fewn cyfrifoldebau'r Comisiwn, aelod o'r Comisiwn) ymateb; a
- (iii) ni chaiff yr un Aelod arall siarad oni bai bod ganddo ganiatâd yr Aelod a lwyddodd yn y balot neu oni chaniateir ymyrryd gan yr Aelod sy'n ymateb.